

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 " — "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hóra 1 " — "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség:
 Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Kis Sándor.

Budapest, ápril. 18.

(T.) Sándorka a dolog közepébe markolt. Apja tanácsára, anyja tanácsára tette-e? Az a tényen nem változtat. — Elég az hozzá, hogy ókori druzsája, nagy Sándor példáját követte, ki a Gordius csomókjával egyébként nem tudván tisztába jönni, ketté vágta. — Már most csak az a kérdés, a világ ura lésezen e kis Sándor e miatt, vagy valami világjáró trónvesztett bolygó csillag? Ez utóbbi hihetőbb és lehetségesebb, de az sem lehetetlen, hogy Sándorból nagy ember lesz valaha. Mert akár az ő, akár a más esztől telt ki ez a bölcs eljárás, az, hogy merészen és férfiasan vitte keresztül, az ő érdeme.

Hogy okosan tette-e? Ez a kérdés. A felelet pedig, hogy: igen. Igen, na gyon okosan tette, okosabban már nem tehette volna. A regenség oly zsák utzába lovagolta magát, hogy itt más kibúvó nem volt. Hálákat adhat Sándor nak Risztics, hogy egy igen-igen komplikált, bonyodalmas helyzetből kimentette, habár kivették is kezéből a hatalmat, ami nehezebbre esik, de egyuttal felmentették ama felelősség alól is, mely az államot érhető vizályból az ő fejére háramlott volna.

A muszka érzelmű radikálisok ugy is többségben voltak, s hogy ezt a többséget ki kormányozta? Ez reánk nézve mindegy lehet. Kenyértörés esetén, egy a többség bizalmát nem bíró kormány ugy se tarthatná magát, s bukásával sokkal nagyobb zavart idézne elő, mintha egy konszolidált helyzettel számot vet-

hetünk és tájékozhatjuk magunkat. Egy liberális kormány, habár közelebb állna is hozzánk, ha odahaza ellenszenves, nem nagy segítségünkre lehetne, sőt folyton a mi támogatásunkat vevén igénybe, irányunkban is fejlesztené az ellenszövet. Gyűlölt hatalommal nem sokat ér a szövetség. Az ilyen támogatást vár, nem-hogy ő támogatta, tekintetbe véve per-se, hogy Szerbiában az orosz keze sokkal erősebb, mint a mienk.

Hát csak hadd legyenek ők muszka érzelműek. Még jobb, ha nyilván teszik, mint titokban, mert így jobban meglehet figyelni és ellenőrizni lehet őket. A mi alkotmányos hazánkban beszámol a kormány minden forintról, itt vesztegetésre fordítható rubel forgalom nincs, pusztán kézzel pedig hiába simogatjuk azokat a szerb hazafiakat, kiket az orosz rubel zsirral kenegtet. Lehet a mi diplomáciai ánk akár mily ügyes, ha a zsebe üres, hát bizony az orosz abszolút hatalommal, mely a pénzt oda fordítja, ahová akarja, megvesztegetést igénylő népvézerek dolgában nem képes versenyezni. Szerbia rokonszenvére tehát ne számítsunk, tart-suk készen a puskaport és legyen reánk nézve mindegy, akár Risztics kormányoz, akár Krisztics, hanem ami nem lehet mindegy, az a nyugalom, avagy a nyugtalanság.

Boszniát azért kellett okkupálnunk, mert az volt a nyugtalanságok és lázadások fészke. Ha a török kormány féken bírta volna tartani ez elemet s ártalmatlanná tudta volna tenni az itt felhalmozódó tüzianyagot, nem lett volna semmi szükség az okkupációra. — Rendezett állammal a szomszédságunkban, legyen

az bármiféle érzelmű, megférünk, de nem férhetünk meg, bármiféle érzelmű legyen is, ha örökös zavarok és nyugtalanságok színhelye. Hiszen már arról is volt beszéd egy időben, hogy Szerbiát, ha a belzavarok ott meg nem szűnnek, szintén okkupálnunk kell, ez pedig hihetőleg világháborúra vezetne.

A mi érdekünk tehát az, hogy Szerbiában nyugalom legyen, másodrendű kérdés, hogy radikális-e kormánya, vagy liberális, csak ura legyen a helyzetnek s képes legyen fentartani a rendet s a velünk való szabályos érintkezést. — A többi a mi dolgunk, tudunk mi jó magunkra vigyázni.

Ha Sándor ember lesz a talpán s uralkodni fog tudni, Szerbiára nézve is, reánk nézve is üdvösebb lesz a helyzet, mint eddig volt, ha azonban a féktelen elemeket nem lesz képes ránczba szedni? Akkor a helyzet fogja megmutatni, hogy mi a teendő? . . .

— **Országgyűlés.** (ápr. 18.) A pénzügyminisztérium költségvetésének részletes tárgyalásán több kisebb-nagyobb jelentőségű ügy került tárgyalásra. A budget egyes tételeinél számosan felszóltak. Wekerle Sándor miniszterelnök minden egyes felszólalást figyelemben részesített s kimerítő felvilágosításokkal szolgált. A pénzügyi tárczát s ezzel együtt az egész budget-t letárgyalták, mire a szabadelvű párt élénk éljenzés-el tüntetett Wekerle mellett, a ki mindjárt beteresztette a költségvetési törvényjavaslatot. A ház zárt üléseben elhatározta, hogy a képviselők illetményeiből 12 forint vissza tartassék a tüzkárosultak segélyezésére. A segély kiosztása a gazdasági bizottsággal s a belügyminiszterrel egyetértőleg fog történni.

— **Szerbiából.** Tegnap d. u. 5 óra után, mikor már lapunkat kinyomták, kaptuk Budapestről azt a távirati értesítést, hogy a főváros-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Don Ramirò.

Irta: Guy de Maupassant.

Mielőtt elhagyta a termet, barátságosan intett az új pár felé. Ugy látszik, nem vették észre. Lesütött szempillákkal csevegett a menyasszony egy fülkében a boldogságtól ragyogó férfiával, kihez most örökre tartozik. Halovány arca épen olyan volt, mint reggel a templomban, valami kimondhatlan boldogság, édes sejtelen rezgett rajta végig. . . .

Egy kis ráncz képződött magas homlokán. Miért nem viszonozta üdvözlését? Megállt a biliárd szobába vezető ajtó küszöbén s onnan nézett reája, büszkén, daczosan, kihívóan. S most ugy tetszett neki, mintha a fiatal asszony pillantásait közvetlenül érezte volna Gyengéd szorongás futott végig testén. Felemelte szemét. Egy perczig kereszteszöttek pillantásaik. Futólagos mosoly cikázott ajkai körül.

— Már elhagy minket, Raul ur? — kérdezte a vélegény.
 — Éjtél is mult már!
 — Nos, fogadja őszinte köszönetemet!
 — Miért?

— Még kérdezi? Hát nem önnek köszönöm-e, hogy nem csinálunk nászutaszt? Kedves anyósom erőnek-erejével akarta. Az ön szava, barátom, mérvadó volt. Nem ismerek kiálthatatlanabb dolgot ilyen nászutnál! Mikor meg van az embernek a pompásan berendezett otthona! Apropos: Kedves Ionám jövő héttől kezdve ismét folytatni akarja zenei tanulmányait. Remélem, nem lesz hűtlen hozzánk? S ez alkalommal nemde eljásza majd nekünk a híres új szerzeményét. Hogy is hívják? Ah igaz! „Don Ramirò!“ Ugy-e spanyol dal?

— Az, — válaszolta mosolyogva a szerző.
 — A Heine költeménye inspirált e darab készítésére. Képzelve: Don Ramirò szenvedélyvel szereti Donna Klárát, ki azonban máshoz megy feleségül. A lakodalom alatt, mikor a padlózat reng a keringő tánczolásától, hirtelen megjelenik Don Ramirò, fekete köpenybe burkolva. Az árnyéka volt csak, egy kísértet. Mert a szegény Don Ramirò fájdalomában golyót röpített agyába. Iszonyu történet!

— Mi mindent ki nem találnak a költők!
 — szölt a boldog férj. — Jó éjt!
 És mindketten oly vidáman kacagtak!

*

Halkan maga elé nevetve, lépett a fiatal

művész az utcára. Forró nyári éj volt. Claquet jobbjába szoritva céltalanul bolygott tova. Oly vagnak, frissnek érezte magát, hogy ujjongani szeretett volna örömeiben.

Az a szorongó éret hamar eltűnt. Mi történt?

Szerette egyszer ezt a leányt, ki rövid ideig az övé volt testestül-lelkestül. Mámoros álom volt, mely gyorsan szétfoszlott. Már érezte ezt valóban Ezy ideig ugyan reteggett ettől a naptól. De most ez is elmúlt.

Jó étvágygyal falatozott, mint egy éhes lakodalmas vendég; izlett a pezsgő, sőt még fel is köszöntötte az új párt.

A templomban nem mozdult meg belsejében semmi, mikor a leány az „igen“-t mondta. Nyugodtan üdvözölte s aztán gyors beszédben élesen kelt ki a nászutas ellen. Mert közvetlenül látni akarta az új pár friss, csillogó boldogságát.

Ez a férj, ki most boldogságáról álmodozik, igen vig hangulatba hozta! . . . ki hioné, hogy ő, ki gondatlanul sürgött-forgott a lakodalmas nép között, néhány hóval ezelőtt forró csökökat nyomott ennek a leánynak rózsá-ajkaira? . . .

De valami mégis lefokozza vidámságát: a m nyasszony elfogulatlan, közönyös magavise-

ban riasztó hírek terjedtek el délfelé: Szerbiában kitört ellenforradalomról és Sándor király meggyilkolásáról. Délután végre kitudódott hogy az egész hír alaptalan s nem volt egyéb számító tözsdemanővernél. Ez a hír természetesen rendkívüli izgalmat keltett a fővárosban mindenfelé. Legjobban beszélték a képviselőházban, ahol állítólag néhány, a belvárosi vonattal megérkezett képviselő beszélt, akik a vonaton jött belgrádi utasoktól hallották. Innen terjedt el a hír fővárosszerte villámgyorsasággal s elképzelhető nagy szenzációt keltett mindenütt, míg végre alaptalanságáról meggyőződtek az emberek. Belgrádi beavatott körökben arról beszélnek, hogy a király Mihály metropolitát nyugdíjaztatni fogja. A király nagyon el van keseredve a metropolita ellen, mert pénteken a mise végén jött a székesegyházba. Ribarác volt belügyminiszter reggel csónakon Pancsovára akart menekülni, de a szerb parton visszatarították.

— **Belföldi hírek.** (Az 1893-ik évi állami költségvetés.) A képviselőház tegnap fejezte be a budget-vitát Wekerle Sándor miniszterelnök azonnal beterjesztette a költségvetési tvjavaslatot, melynek negyedik szakasza szerint az államháztartás összes bevétele 486.653.643 frt összes kiadása 486.183.643 „ a bevételek tehát a kiadásokat 470.000 ftal haladják meg, mely összeg a pénztári kézzel-kegyarapítására lesz fordítandó. — (Az 1896-iki ezredéves kiállítás) igazgatóságánál már nagy számban jelentkeztek azok, akik a kiállításon kívül pavilonokat, vendéglőket, kávéházakat stb. emléket kívának felállítani és beadványaik nagyszabású versenyéről tanuskodnak. A jelentkezések határideje április 30-án jár le, a mire az érdekelteket újból figyelmeztetjük. — (A kormány egyházpolitikája mellett újabban Sárosmegye és Pécsváros nyilatkoztak nagy szó-
többséggel.

— **Külföldi hírek.** (Rainer főherceg) tegnap reggel Rómába utazott, az olasz királyi pár ezüst menyegzőjére. Bíró Vaux főudvarmester, gróf Orsini főhadnagy és Custaloz ezredes az Umberto király nevét vielő gyalogezred ezredese kísérik útján. — (Megtámadott királyi palota) Amsterdamban 3000 szocialista nagy tüntetést rendezett a királynék ellen, akik a „Dam“ féle palotában laknak. — A tüntetők azt kiáltották! „Le az orániakkal! A szocialisták egy csoportja megkísérelte a palotába behatolni. A lovas csendőrség szuronysegezve támadta meg erre a munkásokat. Tüzet is vezényeltek. Ez alkalommal

lete, oly nyugodtan beszélt vele, mintha tényleg nem volna más, mint a ház barátja! Még szeretett is: Tiszta szívből!

Ez elszomorította. Hogy szabad neki boldognak lennie. Nézze meg az ember, hogyan árníthat egy asszony! Mily keveset lehet neki hinni! Ez szívtelenség!

Bosszusan fordult meg s lakásához tartott, mely szemben volt a házzal, hol most lakodalmat ünnepeltek.

Mikor szobájába lépett egy óra volt. Meggyújtotta a lámpát s a nyitott ablakhoz szittent. Egy tánczdal utolsó ütemeit hozta fülébe a szellő. Eszébe jutott az az idő, a midőn Mária Petrovna szótlanul szemlesütve hallgatott. Ezen zavarodottságában oda hajolt hozzá . . . mindig közelebb és közelebb míg végre hirtelen megcsókolta. Ez volt az első csók! . . .

Raoul ábrándosan gondolkodott tovább, mind tovább. Egyszerre egy heves szélroham becsapta az ablaktáblákat, finom por berekedett mely szemébe tolokodott, pár könnyecseppet erőszakolva ki.

... Vagy talán sirt?

— Eh az ördögbe is! — szólt Raoul, — régen volt, és utóvégre is az asszonyok kiismerhetetlenek!

Z.

26 ember megsebesült. A tüntetők közül száznál többet elfogtak. — (Belgiumban a sztrájk mozgalom) egyre nyar kiterjedésben. Az összes gyárakban szünetel a munka. A sztrájkolók száma meghaladja a kétszáz ezer embert. Az izgatottság növekedésben van. Az anarchisták is életjelet adnak magukról. A helyzet igen komoly. Momban a munkások és a polgárórság között összeütközés volt, mely alkalommal 4 munkás halva maradt a helyszínen. — (Carpromán miniszter) Bukarestben a tömeg kövel dobálta. — (A szerb liberálisok) 115.000 frankot írtak alá agitacionális czélokra.

Az állami tisztviselők.

— Különös tekintettel Debreczenre. —

(Folyt. és vége.)

— April 18.

A katonaságnál a VIII-ik házbér osztályhoz tartozó őrnagynak Debreczenben 56 frttal több a lakpénze, mint az V-ik rangosztályban levő tanácselnöknek. — a IX. rangosztályban levő századosnak 16 forinttal több a lakpénze Debreczenben, mint a VI. rangosztályba tartozó táblai bírónak, — és a IX. rangosztályban levő aljárásbíróknak kevesebb a lakbéré Debreczenben 76 forinttal, mint a XI. rangosztályhoz tartozó hadnagynak.

Ezen rövid összehasonlítás is bizonyítja hogy a képviselőház igen távedett akkor, midőn elvetve a kormány által javasolt külön, az állami tisztviselők részére alkotott osztályzatot, — alapul a katonai osztályzatot fogadta el.

Hogy az ellentét még jobban kitűnjék, kimutatjuk a fizetések közötti különbséget is.

Az első osztályú táblai tanácselnök fizetése 5000 frt. lakpénze Debreczen 600 frt, az első osztályú tábornok fizetése volt 1886-ban 5280 frt, lakpénze 944 frt vagyis összes jutaléka több a tábornoknak 624 forinttal; — a táblai bíró fizetése Szegeden az első osztályúnak 3000 frt, az ezredesnek volt 1886-ban 3096 frt, — lakbéré táblai bírónak ott 560 frt, — az ezredesnek volt 1886-ban 828 frt. különbség a katonaság javára Szegeden 364 frt, — Debreczenben 444 forinttal.

A törvényjavaslat szerint Debreczen az igazsághoz hiven. — a második lakbérosztályba volt sorozva, a katonai lakbér osztályzat szerint a harmadikba jutott, mely felöleli a törvény értelmében a IV. V. VI. katonai lakbér osztályzatba sorozott városokat is.

A katonai lakbér osztály szerint osztályon kívül áll egyedül Budapest, — I. osztályba van Kassa, II-od osztály Magyarországon nincs, — III-ik osztályban vannak Kolozsvár, Pécs, Pozsony, Sopron Szabadka, Szeged, Temesvár és Ujvidék, a IV-ik osztályban van Debreczen, Fiume, Győr, Kecskemét, Marosvásárhely, Miskolc, Nagyvárad és Székesfejérvár.

A törvény szerint első osztályban van Budapest, és a IV-ik katonai lakosztályból első osztályba tétellett Fiume, a második osztályt alkotják a katonai lakbér osztály I. II. III. osztályába sorozott fentebb említett városok, — a harmadikba vannak osztva a IV. V. VI. katonai lakbér osztályba sorozott városok, vagyis Debreczen egyedül osztályba esett Sátoralja Ujhely, Besztercze, Kis Várda, Deés, Zilah, Ungvár és több oly városokkal, hol kevés hozzáadással házat lehet venni azon árért, a miyenért Debreczenben becületes lakást nem bérelhetni.

A képviselőház midőn Fiumét a katonai IV-ik osztályból az első osztályba helyezte. elösmerte hogy azon osztályzat alapul nem fogadható el és mégis a többi városok érdekeit mellőzve, egyszerűen osztályozta azokat a katonai lakbér szabályzat szerint, — hol mint fentebb számokkal kimutattuk — oly nagy az előny a lakbéréknél a katonaságra nézve.

A Debreczenben lakó állami tisztviselőkre sérelmes törvény értelmében, a törvényszéki bírák és járásbírók között három rangfokozat állapított meg.

A VII-ik rangosztály első osztályában levő tszéki bírónak fizetése 2400 frt, Budapest és Fiumében lakpénze 600 frt, összesen 3000

frt. Az újonnan kinevezendő, vagy a királyi ítélőtáblák szétesztása alkalmával kinevezett táblai bírónak, Debreczen, Győr, Nagyvárad és Maros-Vásárhelyen fizetése 2500 frt, lakpénze 480 frt, összesen 2980 frt, tehát 20 frttal kevesebb, mint a törvényszéki bírónak Budapest és Fiumében.

Helyes é az, hogy a magasabb rangban levő, már régebben a budapesti táblánál működő másodosztályú bíró kinek fizetése 2500 frt, és csak személyi pótlék gyanánt hagyatt meg lakpénze 500 frttal, összesen 3000 frttal díjaztassék, mint Budapest és Fiumében működő első osztályú törvényszéki bíró és járásbíró.

Mi volt indok arra, hogy Budapest kizárólag csak a tszék bírái, a járásbírák, és ügyészek, továbbá az aljárásbírák és alügyészek részesíttessenek 400-300 frt személyi pótlékban!?

Valjon mit szólna az igazságügyi kormány, ha Debreczen Győr, Várada és Maros-Vásárhelyen újabban kinevezett táblai bírák lefelé pályáznának, hogy Budapest és Fiumében tszéki bírák vagy járásbíráknak neveztesse ki, hiszen Budapest a lakás és élelmi szer olcsóbb és mindenestre jobb, mint Nagyvárad és Debreczenben.

A honatyák figyelmét kikerülték, s érintők e kicsiségek, melyek annyi száz egyén érdekét sértették, sértik.

A királyi ítélő táblák vidéki székhelyén, az élelem és lakás igen drága, emelkedett az indokolatlanul a táblák elhelyezésével. — Nem óhajtja senki, hogy lakpénzéből tőkét gyűjtson, hanem a méltányosság megköveteli, hogy ha már rendezettek és talán hosszabb időre az állami tisztviselők illetményei, annyi lakpénz adassék nekik, hogy közép számítás szerint az állam által adott lakbérben igényeinek megfelelő lakást bérelhessen, és ne kelljen azt úgy is csekély fizetéséből 100-150-200 frttal pótolni.

A katonai lakbér szabályzat szerint Szabadka, Ujvidék is megelőzte Debreczent, Nagyváradot. Ismerjük mind két helynek viszonyait lakbér és élelem tekintetében össze nem hasonlíthatók Debreczennel.

Szegedről azt állítják, hogy igen sok az üres lakás, — igen sok az állam által kényeser árverésen megvett ház, talán ott olcsóbb a lakás, és mert a katonai lakbér osztályzatban, a III-ik sorozatot nyerte, ott több a tisztviselő lakbér illetménye, Debreczen és Nagyváradnál, mely két városról, hogy olcsó volna, nem állította soha senki.

A sérelmes törvény 3-ik §-ának végpontja felhatalmazást ad a kormánynak, a helyi viszonyok alapján az osztályzatot változtatni, meg van adva tehát a mód, segíteni az elhibázott állapotot, de ha összetett kézzel nézzük, hogy más városban lakó tisztviselők miként védik saját érdekeiket, és mi hallgatni fogunk, ezzel elismerjük azt, hogy mi teljesen megvagyunk elégedve helyzetünkkel, elösmérjük, hogy a képviselőház tett helyesen akkor, midőn Debreczent a harmadik osztályba sorozta, és a kormány távedett midőn Debreczent a második osztályzatba javasolta soroztatni.

Több százakra megy azok száma, kiknek érdeke sértve van. kezdeményezni kell, mi megadtuk az adatokat, méltóztassanak felhasználni azt.

A jogász és tisztviselői kör választmánya vegye kezébe az ügyet, ott képviselve van minden állami tisztviselő, a kör élén oly férfi áll kit saját személyében a törvény nem érint, teljesen önzetlenül karolhatja fel az ügyet és megvagyunk győződve ha felkéri őt, támogatni fogja jogos kérelmünket, mert tudjuk, hogy ő tisztviselőinek nemcsak főnöke, de szerető atya is.

A törvény 3-ik szakasza, mintegy felhívja az érdekelteket, a helyi viszonyok ismertetésére. A debreczeniek helyzete könnyű, hisz maga a törvényjavaslat Debreczent a második lakbérosztályzatba sorozta és a kormány védte azt, kinyilatkoztatván, hogy javaslatát saját tapasztalatain szerzett adatok alapján alkotta meg.

Forduljunk a főispánhoz, a városhoz, tegyék magukévá kérelmünket, kérjük fel váro-

sank képviselőit, ez nem pártkérdés ez ügyben a kormány és az egész képviselőház segiten akart, ők megértve helyzetünket, sikerre vezeték kérelmünket.

Más városok már megelőztek bennünket, ha nem k-rünk, nem derítjük fel a visszás helyzetet, nem érthetnek meg bennünket, nem teljesíteti a kormány sem ki n m fejezett óhajunkat. Ne késedelmeskedjünk.

Nemó.

A felvidék veszedelme.

— Dr. Kostenszky Géza felolvasása. —

Debreczen, április 18.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület jegyzője Kostenszky Géza, aki Nyitra vármegyének is notáriusa, egy hazafiságtól izzó szívű fiatal ember tegnap felolvasást tartott a felvidéki állapotokról a debreczeni városháza nagytermében.

Közütat tesz az alföld nagyobb városai-ban: Szolnokon, Debreczenben, Bőszörményben, Váradon, Hódmező-Vásárhelyen, Szentesen, Kecskeméten. Célja kettős: szemlélet tart a kitelepített tótgyermek felett; és propagandát akar csinálni a kultur egyet törekvései mellett az alföldi magyarság között.

Mi, akik sűrű tömegekben lakjuk a termékeny magyar alföldet, keveset törődünk a nemzetiségi vidékek bajaival, s azt hisszük, hogy csak sovínista rajongók azok a magyar hazafiak, akik sötét képét festik a dakoromanizmus és panszlavizmus veszélyes következményeinek.

De ha talán tuloznak is azok, vész-kiáltásaikban, akik már égni érezik a magyar állam talaját és bomladozni látják államiságunk egységes épületét a féktelen izgatások miatt, még sem szabad sem az állambatalomnak, sem a kompakt magyar társadalomnak kicsinyelni a veszélyt; különösen pedig súlyos bünhődést eredményező muasztás és közöny volna a társadalom részéről, ha kötelezve és indíttatva nem érezné magát arra, hogy a nemzetiségi izgatások ellensúlyozására a nemzetiségek közé ékelt magyarsággal együttes erőnk kell sorompóba lépnie.

Ezek előre bocsátása után adjuk tudósításunkat a tegnapi felolvasásról:

Dr. Kostenszky Géza Szolnokról a délutáni vonattal érkezett Debreczenbe azonnal tiszteltgett Simonfy Imre kir. tan. polgármesternél, aki meleg érdeklődést tanusított a kultúregylet és Nyitra testvér törvényhatóság fiatal notáriusának hazafias vállalkozása iránt. A polgármester ur mutatta be is a városháza nagytermében összegyűlt szép száma hallgatóságának, melynek sorai között néhány nőt is láttunk. A városi tisztikarból sokan jelentek meg, a Csokonai-kört Vértesi Arnold, a daegyletet pedig Márk Endre képviselte.

Az érdekes felolvasás tárgyát a felvidéki vármegyék kulturális politikai, közgazdasági és társadalmi viszonyainak alapos ösmertetése képezte. E felolvasást tartalmas dióhéjba szorítva itt közöljük:

A felvidéki kultur egyet működési körébe 15 vármegye területét öleli fel, tót és szegény mind s ez válságossá teszi a politikai helyzetet. Mert a tót nép, mely épen úgy öntudatra ébredt már, mint a szerb és az oláh, komoly politikai tényező, melyet nem lehet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Elnyomatásról panaszkodnak már azok is, s újabb újabb aspirációkkal lépnek elő. A felolvasó meg van győződve, hogy a tótágnak ha nem izgatnák is, lassanként politikai ideáljává válik egy szláv birodalom, mely Magyarország tót vármegyéit is magába foglalná. — A tót nép Magyarországnak 1/8-ad részén dominál s 1890-ben 1.650.000 ember vallotta magát tótnak, — ez mind olyan a ki hazafiság tekintetében kevésbé megbízható. Százával vannak olyan köz-

ségek, a melyekben egy szál magyar sincs. Ki lehet mutatni, hogy a tótság előre nyomul s megzafolja azt a theoriát, hogy kultura assimulálja a félművelt tömegeket — Épen az alkotmán os korszakra esik sok községnek el-tosodása.

Veszedelmes jelenség, hogy a panszlavizmus óriási terjeszkedést és befolyást nyert. — Nyitra vármegye egy u. n. „fekete könyvet” vezet, melybe a hazafiság szempontjából gyanus személyeket írják be. Bámulatosan nagy ezeken a száma. Van köztük igen sok kath. pap, nagy dicsőségére néhai Roskóványi püspöknek és Simor hercegprimásnak, van sok luth. lelkész, sok ügyvéd, birtokos és paraszt, akik panszlav lapokat olvasnak. A miavai és brezovai járások főszolgabírói azt jelentették egyszer, hogy egy muszkaháboru esetén nem bíznak a mozgósítás esetében. Ennyire megvan már metelyezve a tót nép egy jó része. — Turóc pedig teljesen panszláv befolyás alatt áll.

Hogy az izgatásnak ilyen sikere lett, abban jelentékeny része van a tótság mostoha gazdasági viszonyainak. Az izgatók elhiteik velők, hogy kavicsos talajuk bővebben teremne, ha Szvatopluk diadémja volna államiságuk jelvénye, nem pedig Szent István koronája.

Az izgatók a sajtót, a szöszéket, az irodalmat, a társadalmi érintkezést, használják fel eszközül a nép ámitására. Sajtójuk kitünően van szervezve s minden csekélységet felhasznál a magyar nemzet elleni gyűlölség szítására. Amerikából is több panszláv tót lap jár a felvidékre, a felolvasó bemutatott egy ilyen amerikai tót lapot. Pittsburgban hetenként jelesik meg az Egyetértés nagy alakjában és terjedelmében. A lap czime „Amerikansko Slovenske Noviny”.

A veszedelmes áramlat terjedését erélyes kézzel az állam hatalom is megakadályozhatja, de gyökeresen társadalmi uton kell és lehet a bajt orvosolni. Azért alakult a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület. Csakhogy ez a felvidék kevés számu és szegény magyarságára utalva — szerény eszközökkel küzdve — nem birkóztatik meg a feladat óriási nagyságával. Sokat tesz — aránylag többet, mint bármelyik kultur egyet, mert 30 kisededővödát tart fenn, iskolát segít, magyar nyelvet terjeszt, színetzetet pártfogol, egészséges nemzeti közszellemet ápol, de 91000 frt vagyonnal, 32000 frt évi jövedelemmel nem elensúlyozhatja kellőleg a panszlavizmus óriási befolyását.

E nagy munkában, mely nem a felsőbb vidék partikuláris érdeke, — részt kell venni a magyarság zömének, az alföldi magyarság zömének, — mint mikor veszély fenyegeti a hazát föl kell kár, kardot fog az egész nemzet. — Ugy kell ennek lenni most is.

A lelkes felolvasót zajosan megéljenezte a hallgatóság.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezdő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igitató, kiadó hivatal és az irattár a felvevők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünneppnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távírda hivatalánál, április 19-én: száraz, meleg.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. R-ndezi a katonai zenekar.

Április 22. és 23. Debreczeni tavaszi lövészenyek.

Április 23. d. e. 10 órakor a Kaszinó közgyűlése.

Április 23. A ker. betegs. pénztár vált. bíróság-gak megalakítása.

Április 24. Hittanhalgatók találkozója.

Május 6. A debr. ker. ifjak dalkörének estélye a Margit fürdőben.

Május 6—14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmány-utja.

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

— Debreczendiszipolárai. Most hogy Debreczen közönsége azzal róttá le háláját a legnagyobb élő magyar író Jókai Mór halhatatlan érdemei iránt, hogy a város diszipolárai közé vette fel őt, nem lesz érdektelen közölni azok névsorát, akiket a debreczeni civilizás az utolsó 60 év alatt diszipolári oklevéllel tisztelt meg. — Diszipolárokká választottak: 1835-ben: báró ifj. Eötvös Ignác; gróf Vay Ábrahám főspán; Vay Miklós, Semsey Jób cs. kir. kamarás; Beöthy Ödön táblabíró, Biharmegye követe; 1838-ban: tasnád Pálffy József kerületi táblai elnök, báró Vécsey Miklós Szatmári főispán, 1844-ben: gróf Károlyi György, 1845-ben Deák Ferencz táblabíró; gróf Széchenyi István. Az elnyomatás korszakában az akkori hatóság, mely állását felülről nyerte, — a hatalom kedves embereit tisztelte meg a diszipolári oklevéllel. Így választottak meg Debreczen diszipoláiraivá 1854-ben: Gróf Grüne Károly tábornok, főtaborkari segéd; báró Kempen János tábornok, a cs. kir. esendőrség főnöke; báró Baumgartner András, gróf Zichy Ármán cs. kir. kamarás és helytartósági osztályelnök; báró Reichenstein Ferencz cs. kir. udvari tanácsos, 1856-ban: báró Hauer István cs. kir. belső titkos tanácsos; hallerkeői gróf Haller Ferencz Albrecht főherceg adatlusa; 1857-ben: Kőszeghi Benedek cs. kir. távírdai hivatal főnöke („a király és királyné ő felségeik debreczeni látogatása alkalmával az electricus nap létrehozatala, és sikerítése körüli érdemeiért.”) 1861-ben az alkotmány visszaállításaor a hazafiak egész sorát tüntette ki az ismét szabaddá lett város közönsége azzal, hogy a kögyűlés „tisztelbeli képviselőivé” választotta meg őket. A diszipolárságot akkor az előző korszak eseményei folytán nem tekintette kiténtetésnek a közvélemény. Tehát „tisztelbeli képviselők” nek kiáltotta ki a következő honfiakat: Abraham Adám, Ambrus János, Bartakovich Béla, Deák Ferencz, gr. Dégenfeld Imre, Dobozy István, Farkas Vukotinovic Lajos, br. Gerliczy Bódog, gróf Haller Sándor, Jármy Imre, Kállay Emanuel, gr. Kemény Ferencz, Kemény Zsigmond báró, Kiss József, Kiss Pál, Klappka György, Kmethy György, Koszuth Lajos, gróf Mikó Imre, Miskolczy Lajos, Perczel Mór, Pulszky Ferencz, Scitovszky János, Somossy Ignác, gróf Teleky László, Tiszta Kálmán, Türr István, Uray Bálint és báró Vay Miklós. Azóta egész 1889-ig diszipolágt nem választott Debreczen. 1889-ben Koszuth Lajost kiáltotta ki nagylelkűeséssel egyhangulag diszipolárává.

— Debreczeni főiskolai tanárok, mint kormánybiztosok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a f. tapév végén tartandó érettségi vizsgálatokra két tanárt nevezet ki debreczeni főiskolánkból kormányképvi-előkül, u. m. Dr. Török Józsefet Székelyudvarhelyre és Csiky Lajost Csurgóra. Debreczeni főgymnasiumunkban Szóts Farkas budapesti ev. ref. theol. tanár fogja az érettségi vizsgálaton a kormányt képviselni.

— Az érmihályfalvai lelkészi állomásra Végh József érsemjéni lelkészt emlegetik legsűrűbben; Esperes jelöltül pedig az érmelléki traktusban Nagy István szentimrei lelkészt. — A b-diószegi lelkészi állomásra 22 pályázó közül Kallas István értarcsai lelkészt, Mindszenti Imre debreczeni segédlelkészt, Takács József mamarosi misszionáriust, Magyar István ákosi lelkészt és Papp Gusztáv bősörményi s. lelkészeket jelölték. Mint halljuk, legtöbb kilátása van a megváasztásra Mindszenti Imrének, a hívek körében igen kedvelt debreczeni lelkésznek, a ki képzett ember és jó szónok.

— **A Jókai jubileumhoz.** A Csokonai kör az állami főreáliskola tanári karát is felszólította, hogy résztvegyen a Jókai ünnepet rendező bizottságban. A főreáliskola tanári kara örömmel csatlakozott a mozgalomhoz, s a maga részéről a rendező bizottságba Zimmermann Gyula és dr. Kardos Albert tanárokat küldötte ki.

— **Baross Gábor szobra.** Baross Gábor szobrára eddig a szobor bizottságnál 78452 forint gyűlt össze, melyből a kamarák 30 000 forintot gyűjtöttek, legtöbbet: 4768 forintot a szegedi, a győri 3506 forintot, a temesvári 2146 forintot és a debreczeni 5103 forintot. A bizottság megállapította a szoborra kiírandó pályázat feltételeit s a szobor költségét 160,000 koronában szabta meg.

— **Utczák rendezése.** Két nagy forgalmu főutcának rendezését eszközöli az idén a városi tanács: Kossuth utcát és Nagy-Péterfiát öltözteti új köntösbe. Kossuth utca a főpiacéhoz hasonlóan lesz kiburkolva söt nagyobb szélességben, két oldalon fasorokkal. Sajnos azonban, hogy a rendelkezésre álló összeg nem engedi meg, hogy a széles koczká és cyklops köburkolatot az idén végig vigyék az egész utcán az új templomig. Ebben az évben Burgondia utca torkolatán túl csak mintegy 100 folyó méternyire vihetik az utca rendezést. — A Péterfia rendezését is közelebb megkezdik. A burkolatot az utca egész hosszában 10 méternyire szélesítik ki; az utca külső részén pedig két kocsit burkolat vezet. A gyalogjárók, kocsit és a vasut közti térséget fasorokkal ültetik be, miáltal az óriási pornak elejét veszik. A Péterfia befásításának tervezen most dolgoznak a mérnöki hivatalban. Néhány kisebb utca is kap burkolatot az idén, így a Telegdi szálloda előtt elvonuló nagy forgalmu utca Nagy- és Kisvárad utca között, a Bádogos utca a Dégenfeld ház mellett és az új Reális-kola utca. Kis-Csapó, Nyomató és Kis-Hatvan utcák házbirtokosai fedett csatornák építéséért folyamodtak a tanácshoz, mely a kérvényt véleményezés végett a főszámvevőhöz utasította. Ez azt felelte, hogy a mintegy 20,000 forintba kerülő csatornaépítésre az ideai költségvetésben nincsen fedezet; hanem azért kérdeztessenek meg az illető házbirtokosok, mennyivel volnának hajlandók hozzájárulni a csatorna építési költségeihez. A mérnöki hivatal meg is kérdezte őket egyenként, de azt válaszolták, hogy ők nem adnak semmit. Így aztán mostanában aligha lesz csatorna az említett utcákon. Mert vannak utcák, ahol a házbirtokosok magok pénzéből is szívesen elősegítik a csatorna építését, könnyítvén a házi pénztár sokféle terhein.

— **A depr. kereskedelmi betegsegélyző egyesület igazgatósága** ezennel értesíti az egyesület összes tagjait, hogy alapszabályuk a Nyomt. kereskedelemügyi Miniszter Ur által jóváhagyatván az egyesület működését e hó 17-én megkezdte. Az egyesület biztosított tagjai egyelőre minden igazolvány nélkül gyógykezelés végett az egyesület orvosainál, vagy a kereskedő társulat által átadott kórházban jelentkezhetnek. Kórházi orvos: Dr. Tüdös Kálmán rendel lakásán (Hatvan utca) d. e. 8—9 óráig d. u. 2—3 óráig és a kórházban. Kezelő orvosok; Dr. Sárváry Gyula (Kossuth utca) rendel reggel 8—9, d. u. 2—3 óráig és Dr. Balkányi Ede (Rózsater) rendel reggel 8—6, d. u. 2—3 óráig. Azon biztosított tagok, kik az egyesület kedvezményeit csak adjuk részére is biztosítani óhajtják évi fizetésük 1%-jét tartoznak havi részletekben befizetni. Önkényes tagok (önálló kereskedők, állami, hatósági magán tisztviselők magasabb fizetésű alkalmazottak, gyógyszerészek) ajánlataik benyújtása mellett szintén jelentkezhetnek, ajánlataik fölött az igazgatóság határoz. Fölhívjuk mindazon kereskedőket, részvénytársaságok igazgatóságait, kik alkalmazzák a zottjait eddig még be nem jelentették, hogy azokat az 1891. XIV. t. cz. 26 §-a értelmében a hivatalos órákban bejelenteni el ne mulasztják. Kérjük egyszersmint azon főnök urakat, kiknek személyzetében a bejelentés óta változás állott be, hogy ezen változásokat szintén a hivatalos órákban — saját érdekekben — bejelenteni sziveskedjenek.

Hivatalos helyiség: A keresk. ifjak önképző egyesületének udvari helyisége. (Hivatalos órák d. u. 2—6), hol mindennemű felvilágosítások készséggel adatnak. Debreczen, 1893. április 17-én. Mayer Emil, elnök.

— **A Csokonai kör pénteki felolvasása** alkalmából a választmány és a kör érdeklődő tagjait ez uton kéri fel az elnökség, hogy a felolvasás után a kitűnő vendég Dr. Cseengeri János tanár ur tiszteletére a Bika vendéglő külön éttermében barátságos vacsorára összejönni sziveskedjenek.

— **Adomány a téglási tűzkárosultak javára.** Szerkesztőségünkben ma Varga Károly ur 2 forintot tett le a téglási tűzkárosultak javára, a mit illető helyére juttattunk; egyben tudatjuk, hogy adományokat, mely a szerencsétlenül jártakon csak pillanatra is segít, elfogadunk s szívesen közvetítünk.

— **Eljegyzés.** Kleimann Péter magánhivatalnok Miskolcra, eljegyezte Neumann Lajos helybeli lakos leányát Mathildot.

— **A „H-Böszörmény és Vidéke“** című lap szerkesztésétől dr. Gacsó Kálmán visszalépett, — a lapot ezentúl a jó tolláról ösmert Porcsalmy Gyula szerkeszti.

— **Bíróság előtt.** Nézze kend komám, a két fiskális, hogy tüzel egymásra, mindjárt megeszik egymást.

— **Ne féljen kend komám!** olyan az, mint az ollónak a két ága, mindig egymás ellen szalad, de nem tesz kárt egymásban, hanem azt szabják fel, a mi közüjük akad.

— **Mérnök választás.** H-Böszörményben tegnap Rásó Gyula alispán elnökölte alatt városi mérnöké Balogh Sándort választották meg, aki eddig Budapesten az állam szolgálatában működött a vizrajzi osztálynál.

— **Az új tanácselnök** Szeghő István f. hó 26-án vagy 27-én foglalja el új állását a debreczeni kir. táblánál. A távozó Csathó Ferencz tanácselnök tiszteletére a kir. tábla személyzete pénteken este bucsu lakomát rendez.

— **Távozó huszárezredes.** Ballács Vincze huszárezredes a 15-ik buszárezred parancsnoka, mint értesülünk, nyugalomba vonul. A távozó ezredes az ezredparancsnokságot már át is adta Moillard alezredesnek.

— **Vakmerő betörési kísérlet.** A debreczeni I. takarékpénztár a múlt éjjel valami kincsszomjas ficzkó kiakart rabolni, meg is kísérlette a takarékpénztár Kossuth utcai két emeletes házában lévő pénztári helyiség falait keresztül törni. Ez a hír kelt ma reggel szárnyra, általános szenzációt keltve város-szerte. — Az ismeretlen tettes arra számított, hogy az első emeleten a pénztár közelében senki sem lakik, a második emeleten pedig a pénztár fölött a Phönix bizt. társaság főügynöksége székel — így senki sem fogja hallani éjjel a feszítő vasrud zaját. Mert a betörő a hegyes vasrudban bizott, melylyel a lépcsőházból vezető vasajtó mellett áttörhetni remélte a falat. Hozzá is fogott a munkához. De valószínű, hogy valami zajra megszeppent és abba hagyta a kísérletet, mely különben sem vezethetett volna eredményre. Néhány téglát ugyan kiszedett a falból s ma reggel sok bámulója akad az éjjeli merényletnek. A betörő aligha ismerős a helyi viszonyokkal, — mert különben tudnia kellett volna, hogyha e helyen még ha áttörheti is a falat, — utjában egy természetes szekrény áll, — melyet ugyan nehéz lett volna onnan elmozdítani. — A pánccél szobába pedig, mely a milliókat érő értéket őrzi, — sehogy sem tudott volna behatolni. Erre talán nem is gondolt? Lehet, hogy ezt a betörési kísérletet is ugyanazon egyén követte el, aki a télen az Alföldi takarékpénztár ellen intézett ehez hasonló ovtámadást. A rendőrség persze nyomozza a betörőt.

— **Hányan bírják Debreczen és Hajdumegye határát?** Vértesi Gyula író társunk eleven pen-nája csak nem régen méltatta a házassulandó

fiatal emberek szempontjából azt a rendkívüli becses vaskos könyvet, mely több mint ezer nagy oldalon keresztül megbízható utmutatóul kínálkozik a jó partie vadászoknak. „Magyarország földbirtokosai“nak a tartalmas névsora ez, amelyben feltalálható a magyar föld minden olyan birtokosa, aki legalább 100 kat. holdas birtoknak tulajdonosa ha valakinek pl. 10 helyen van 100—100 holdat haladó birtoka, annak neve ugyananyiszor fordul elő az illető megye, járás birtokosai között. — Részletezve vannak még a birtokon ültetési ágak is. Eltekintve tehát a házassulandó fiatal emberek speciális érdeklődésétől, nagyfontosságú munka ez, noha nem minden adata legújabb keletű — amit könnyű megbocsátani a szerzőknek — társadalmi, politikai és tudományos szempontból. Az óriási, száraz számhalmazban a gondolkodó fő sok érdekeset találhat, — a sorok között még érdekesebbet olvashat. Lapozgattunk mi is a hasznos és becses könyvben s azt ami hamarosan legjobban leköttette a figyelmünket és érdeklődésünket t. i. a Debreczenre és Hajdumegyére vonatkozó legfőbb adatokat, — kihalásztuk a rengeteg száma mázból s közöljük amint alább következik:

Hajdúvármegye összes területe Debreczennel együtt 3353 □ klm. vagyis 58064 kat. hold. — ebből szántó 297223, kert 1517, rét 57705 legelő 154995, nádas 4374, szőlő 5819, erdő 29373, terméketlen 29837 h. Népeisége 190978, Mezőgazdasággal foglalkozik 34021 férfi, 5356 nő. Földbirtokos 15697 férfi, 1201 nő, bérlő 392 férfi, 6 nő. tisztt 133, mérnök 2, gépész 23, szolga 8415 férfi, 101 nő, napszám 3700 férfi, 834 nő, családi kisegítő 5659 férfi, 3214 nő. A 100 holdon felüli birtokok területe 391427 k. h. ezek közül 1000—5000 holdig 42 birtokos. 5000—10,000 holdig 8, azon felül 4 birtok. Legnagyobb birtokos Debreczen város, melynek debreczeni birtokai 84130 holdat (11871 h. szántó, 17 h. kert, 2752 h. rét, 45874 h. legelő, 16517 h. erdő, 8 h. szőlő, 416 h. nádas, 6675 h. használatlan terület) szlováti birtoka 5130 holdat (nagy részben szántó), sámsomi birtoka 2343 holdat (tulnyomólag erdő) tesznek. Vagyis Debreczen összesen 91603 kat. holdnak a tulajdonosa. A szabolicsmegyei gupusztai terjedelmes erőőség valószínűleg az elől említett 84130 holdba van beleszámítva, miután Debreczen a szabolicsmegyei birtokosok között nem szerepel. — Az összes magyar városok között Debreczennek van legnagyobb birtoka, — mert Szegednek 71987, Szabadkának 53848, Kecskemétnek 41519 kat hold a birtoka. — Debreczen a nagyobb városok között abban a tekintetben is első helyen áll, hogy a szintén igen nagy határral bíró Halas és Kecskemét után az említett városok között Debreczenben van a legtöbb 100-tól 1000 holdasig terjedő birtok, ami a legegészségesebb birtok elosztást igazolja. Ugyanis van Debreczenben 100—200 holdig 109, 200—300 holdig 36, 300—500 holdig 12, 500—1000 holdig 4, 1000—2000 holdig 4, (most már csak 2) birtok. Hajdumegyében (Debreczenen kívül) 268, 100 holdat haladó birtok van, ezek között 50, 100 holdon felül. E nagy birtokok között több községi és közbirtokossági száz holdon felüli birtok van B. Újvároson 13, Dorogon 16, Hadházon 17, Sámsomban 21, Nádudvaron 51, Böszörményben 34, Nánáson 45, Szoboszlón 20. Alkalmat vesszünk még, hogy visszatérjünk erre az érdekes könyvre.

— **Biharmegye új beosztása.** Hieronymi belügyminiszter igen fontos leiratot intézett Biharmegye alispánjához. A miniszter arról értesíti ebben Biharvármegye közönségét, hogy a megyei közigazgatás gyors és pontos teljesítése érdekében szükséges mutatkozik a vármegye új közigazgatási beosztása olyképen, hogy a járások területe és székhelye a járásbírók területeivel és székhelyeivel megegyezzenek. Biharvármegyében ez idő szerint 17 szolgabírói hivatal és 12 járásbírói van. A 17 szolgabírói járás közül 11 járásnak székhelye — a 12 járásbírói közül 11 járásbírósnak székhelyével van együtt. Figyelembe véve a törvényhatóság területét és

népes-tási j-közigi pontok kül-belügi megye Ezen vetke niszte egy h Mert várm csak nek r körül van ezere

gyéma foglal egy p tük az hol i

hivásá 50 év lombó megtis gári t het : tott czen o előtt j mindel berét megtis mert o között nek p kesedé majd tünk r

igazsá ságügy és pén latot t gadan a 200 kezdve lakbér ság he város; vő 300 dese a lésre t igazsá ságát vonatko rozatol

gulag De b

milleni dületes melybe son va társra zésig t megkül tekne

T A közgyű szere s 2900 f belügy

népességét és viszonyítva a jelenlegi közigazgatási járási beosztást járásbírói beosztással: a közigazgatási járási számát a közigazgatás pontos és gyors menetének veszélyeztetése nélkül 17-ről—11-re apaszthatónak tartja. — A belügyminiszteri leiratot bár a legközelebbi megyegyűlésen tárgyalás alá fogják venni. — Ezen leirat intencziójából azt hisszük nem következtethetünk arra, miszerint a belügyminiszter megtagadná Hajdúvármegye kérelmét egy harmadik szolgabírói járás szervezése iránt. Mert vármegyénkben éppen az a baj, hogy a vármegye nagyterjedelmű és népes községei csak két járásba vannak beosztva s az egyiknek népessége 36000, a másiké pedig 50 000 körül van. Ellenben Biharban több olyan járás van melynek népessége alig tölti meg a 20—25 ezeret.

— **Elveszett egy ezüstbe foglalt brosztyű gyémánt kövekkel és ugyancsak egy pár ezüstbe foglalt fülbevaló gyémánt kövekkel.** Az egész egy papírba volt göngyölve. Régi emlék. Kérlek az illető megfoglaló azt a kiadó hivatalban, ahol illő jutalomban részese-ül, átadni.

Városi közgyűlés.

April. 19.

A mai rendkívüli városi közgyűlés össze hívása a Jókai Mór koszorús regényíróknak 50 éves írói jubileuma adott okot, mely alkalmából kifolyólag Debreczen város polgársága megtisztelte a nagy íróval azzal, a mivel a polgári társadalom egy kiváló hazafit tisztelhet: a város díszpolgárrá választotta meg. A legmagyarabb város: Debreczen czivításának e zászló hajtása a toll embere előtt jól esik azoknak, a kik a politikai élet mindenkit elkoportató harca mellett a munkák emberét is fényben kívánják látni. Jól eshetik e megtisztelés magának Jókainak, különösen azért mert olyan város részéről jó, a melynek faai között ő annyiszor időzött szívesen és a melynek polgárai őt nagyrabecsülik, szeretik, s lelkesedéssel fogják ünnepelni, ha mint „polgártárs“ majd ez év folyamán jubileuma alkalmával köztünk megjelenik.

Az igazságügyi palota.

Zöld Mihály tb. tanácsnok referálta az igazságügyi miniszter ösmeretes leiratát az igazságügyi palota építése ügyében. A tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértve azt a javaslatot terjeszté a közgyűlés elé, miszerint elfogadandó volna a miniszter azon ajánlata, hogy a 200000 frt építési előleget 1895. jan. 1-től kezdve fizeti vissza a városnak; a 4700 frt. lakbér pótlékokat pedig a törvényszék és j. bíróság helyiségeiért 1893-ra már ne adja meg a város; a régi sóház telkének és az előtte fekvő 3000 □ öl területnek szabályszerű átengedése a kincstár tulajdonába, a májusi közgyűlésre tűzessék ki, de csak azon esetben, ha az igazságügyi miniszter elfogadja a 4700 frtra vonatkozó és előző közgyűléseken hozott határozatokat.

A közgyűlés a tanácsi javaslatot egyhangulag vita nélkül elfogadta.

Debreczen a millenniumi kiállításán.

Olvastattott a kereskedelmi miniszternek a millenniumi kiállítás rendezésére vonatkozó leirata, melyben Debreczen város közönségét a kiállításra való közreműködésre és hazafias támogatásra hívja fel. — A leiratot újabb rendelkezésig tudomásul vette a közgyűlés s másolatban megküldi az egyházaknak, iskoláknak, testületeknek.

Tűzoltói felszerelések.

A tanács előterjesztésére elhatározta a közgyűlés, hogy az önkéntes tűzoltó egyesület részére szükséges vizethordó tömlők beszerzésére 2900 frtot utalványoz a tízi pénztárból s ezt a belügyminiszter jóváhagyása alá terjeszti.

Jókai díszpolgársága.

Zöld Mihály tb. tanácsnok zajos éljenzés mellett olvassa fel Vértési Arnold 29 biz. tag társa indítványát az iránt, hogy Jókai Mór ötven éves írói jubileuma alkalmával írói érdemeiért Debreczen város közgyűlése díszpolgárrá válassza. A tanács pártolólag terjeszti be az indítványt. azzal, hogy az oklevélnek díszes kiállításával a tanács bizassék meg.

Vértési Arnold mint indítványozó a maga és társai nevében — csak röviden indokolva ajánlotta elfogadásra az indítványt. Mert hiszen ott — ugymond — ahol a főiskola által századok óta lobog a közművelődés fátylaja, — ahol a közönség és a város százezreket áldoz a kultúráért, ahol a város áldozatkészsége egyedül emelt szobrot Csokonainak, ahol minden szív lelkesül a nemzet nagyjaiért és jeleseiért: felesleges a bővebb indoklás. A magyar nemzet élete szorosabban mint másutt, van összeforrtva az irodalommal. Íróink nem csak a mi vérünkben való vér voltak, hanem az ő szellemi erejük tartotta fenn a nemzetet. Hivatkozott szülő a Mária Terézia korabeli kicsiny, de lelkes gárdájára a magyar íróknak, a kik fölébreszték a nemzetet. A közel-bbi multból pedig még élénk emlékezetben van az a szomorú idő, midőn ös szes szellemi életünk csak az irodalomban nyilvánulhatott, mert minden törvényeinket lomtárban dobta az erőszak Jókainak csak ebben az időben kifejtett írói munkássága is megérdemelné hálánkat és elismerésünket, amire hervadhatatlan érdemet szerzett ő akkor is. Hálát adhatunk a gondviselésnek, hogy nem elhunyt jelesünknek állítunk szobrot, hanem az élőknek homloka körül fonhatunk babér koszorút.

A zajos helyesléssel és éljenzéssel kísért beszéd után Jóna Dániel lelkes szavakkal azzal kívánta megtoldani az indítványt, hogy Kisvárad-utca Jókai nevével neveztessek el. — Pártolta ezt Márk Endre is. A közgyűlés után azonban Simonffy Imre polgármester adott kifejezést annak, hogy az utcák új elnevezésére és a házak új számozására még ez évben rákérül a sor, amikor egyik utcát Jókairól fognak elnevezni, — a Jóna D. indítványát ez uttal mellőzte. Ellenben Jókai Mór közfelkiáltással megválasztotta díszpolgárrá.

Hiányzó 6666 frt. 65 kr.

Egy titkos följelentés folytán Szabó József főszámvevő feljelentette, hogy az ő hivatali előde az ezelőtt 11 évvel elhunyt Szatmári Sándor főszámvevő 1877—1881. években a kir. gazd. tanintézet által bérelt pallagi földek haszonbéréből 6666 frt 65 krt elsikkasztott s a defraudációt hamis könyvvezetéssel olyan ügyesen leplezte hogy azt sem az időközi pénztárvizsgálatoknál, sem a zárszámadás felülbírlásánál nem vették észre. A tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértve miután a személyi és anyagi felelőség most már senki ellen meg nem állapítható — ezen sajnálatos, Debreczen város milliókat forgató pénztárainál páratlanul álló esetre nézve azt javasolta, hogy az elkezdett összeg irassék le.

Ez a tárgy hosszabb vitát provokált. Juhász Ignác nem látja bizonyítottnak azt, hogy a sikkasztást Szatmári Sándor követte el; az igazi tettes kipuhatólása végett küldöttség alakítását sürgeti.

Dr. Kola János ezt feleslegesnek tartja s úgy ó, mint dr. Balkányi Miklós elfogadja a tanács javaslatát. Fráter Imre, aki nebezen tudja föltételezni a mindig becsületesnek ösmert, szegényül meghalt Szatmáriról ezt az iszonyu visszaélést, Kiss Albert, Bakonyi Samu e nagy erkölcsi fontossággal bíró ügytisztába hozatala végett pártolják a Juhász Ignác indítványát. Dégenfeld József, Simonffy Imre, Szabó József és Vértési

István fölvilágosításokat adnak az akkori pénztári ellenőrzésről, a mely akkor sem hiányzott, — az akkori rendszerről. A polgármester fölvetette azt is, hogy ha a közgyűlés a számvevőséget akarja ellenőrizni, akkor tessék ilyen bizottságot vagy hivatalt rendes fizetéssel fölállítani.

A közgyűlés elfogadta a Juhász Ignác indítványát és a sikkasztás vizsgálatára kiküldte a Kovács József által ajánlott Fráter Imre, Juhász Ignác, Márk Endre, Bakonyi Samu, Bechert Manó, Komlóssy Dezső és Medve Kálmán biz. tagokat.

Rab László nyugdíjazása s pár kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés 12 órakor véget ért.

Közgazdaság.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi czég jelentése.

Budapest, április 18.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet.

Buzában ma gyenge volt a kínálat, a kereslet mérsékelt maradt, és a forgalmazott 25,000 mm. néhány krajczárral magasabb áron kelt el.

Rozs szilárd, Arpa, Tengeri változatlan, Zab szilárd.

Határidő üzlet: A mai üzlet, dacára annak, hogy Amerika igen lanyhán érkezett, szilárd volt, minthogy igen hideg az időjárás és általánosak a panaszok a vetésekre. Zárlatok:

déli 12 órakor:

	frt
Buza márcz.—apr.	7.65—7.67
máj.—jun.	7.65—7.67
szept.—okt.	7.90—7.92
Tengeri máj.—jun.	4.47—4.50
jul.—aug.	4.77—4.79
Zab márcz.—apr.	5.74—5.76
Repcze aug.—szept.	13.1/2—13.1/4

délután 1/2 5 órakor:

	frt
Buza márcz.—apr.	7.65—7.67
máj.—jun.	7.67—7.69
szept.—okt.	7.93—7.95
Tengeri máj.—jun.	4.58—4.60
jul.—aug.	4.78—4.79
Zab márcz.—apr.	5.75—5.76
Repcze aug.—szept.	12.40—12.50.

Külföld. Amerika 1³/₈ olcsóbb, Páris ¹⁰/₁₅ centtel lanyhább, Berlin tegnapi zárlat ¹/₄—¹/₂, mai kezdet ¹/₄ magasabb.

Értéktőzsde: Ma reggel kalandos szexbiai és belgiumi hírekre oszt. hitel 340³/₄, magy. hitel 400¹/₂-ig. Rima 212¹/₂, államvasut 305¹/₂-en indult, később javult és zárult:

11 órakor: Osztr. hitel 342 —, Magy. hitel 401.50, Rimamurányi 213¹/₂, Osztr. államv. 306¹/₂, Déli vasut 111¹/₂, délután 4 órakor: Osztr. hitel 343.25, Magy. hitel 402.75, Rimamurányi 213.25, Osztr. államv. 306.25, Déli vasut 112³/₈.

Időjárás: napos, de szeles és hűvös.

* **Gazdáink figyelmébe** Horváth és Herczeg budapesti gazdasági gépgyáros czéga külső baromvásártéren a vásár tartama alatt és pedig már holnaptól fogva gazdasági gépkiállítás rendez. A jönevű czég ezen kiállítására felhívjuk gazdáink figyelmét.

* **Ragados tüdőlob kiirtása.** Az ország északnyugoti részeinek szarvasmarha állományában több helyütt járványosan uralgó ragados tüdőlob betegség mielőbbi gyökeres kiirtása tárgyában kiadott utasítása oly felhívással küldötte meg a törvényhatóságoknak a belügyminiszter, hogy azt a legszélesebb körben terjesszék el a közönségnél. E fontos cél előmozdítása érdekében felemeli különösen, hogy a törvény végrehajtásából az országra háramló vagy anyagi áldozatokat — a közvetlenül ér-

dekelte állambirtokosok mellőzésével — kizárólag az állam kincstár terhére vállalta el. Igyekeztek a közönség is teljes erjével odahatni, — hogy a törvény és a hozzá kiadott végrehajtási utasítás szellemében való gondos és lelkismert eljárás útján a ragadós tüdőlob betegségek az ország területéről való gyökeres kiirtása mihamarabb elérhető legyen. Még a lakosoknak a szövegekről is igyekezzenek a népet felvilágosítani, — hogy ha a betegnek vagy gyanusnak talált állatot a hatóság levágatja, annak a tulajdonosnak levágott állatáért a bőségesen megszabott kártalanítás azonnal készpénzben ki fog fizettetni minden idevonatkozó költségei megtérítetnek. Ellenkező esetben, ha tudniillik a tulajdonos elmulasztja az állat belső megbetegülését bejelenteni, a nélkül, hogy kárpótlást nyerne az esetleg megdöglött állatért, vagy pl. a szomszédja feijeléséből tudomást nyer a hatóság a föllépett betegségről akkor a törvény világos rendelkezése értelmében a hatóság nemcsak minden kárpótlás nékül elveszi tőle és levágatja a beteg vagy gyanus állatot de ezenfelül az eltitkolás által elkövetett kihágásért még súlyos pénzbüntetéssel is fogja őt sújtani. A miniszter a ragadós tüdőlob kiirtására teendő intézkedések helyes fogantatásának ellenőrzésével és felügyeletével miniszteri biztosi minőségben Liptay István miniszteri tanácsost bízta meg, felhatalmazván őt, hogy ezen megbízatásnak fogantatása céljából a felmerülő szükséghez képest belátása szerint a helyszínen bármikor megjelenjen és ott felülvizsgálatot tartson.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. április 18-án.)

Államadósság:			
Magyar aranyjárdék 4%	—	—	115.55
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	123.—
„ koronajárdék 4%	—	—	94.75
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	—	117.—
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98.—
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémi-sorsjegy	—	—	142.75
115.55	—	—	115.85
123.—	—	—	124.—
94.75	—	—	95.25
101.50	—	—	102.—
117.—	—	—	117.50
98.—	—	—	99.—
142.75	—	—	143.75
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	—	—	401.75
Osztrák hitelrészvény	—	—	342.75
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	—	116.—
401.75	—	—	402.25
342.75	—	—	343.—
116.—	—	—	116.50
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	—	131.75
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	—	117.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	—	13.—
Osztrák „ „ „	—	—	20.75
Olasz „ „ „	—	—	14.—
Bazilika sorsjegy	—	—	8.75
Jó-szív „ „ „	—	—	3.35
131.75	—	—	132.75
117.—	—	—	118.—
13.—	—	—	13.50
20.75	—	—	21.25
14.—	—	—	14.50
8.75	—	—	9.25
3.35	—	—	3.65
Pénznekem:			
Cs. és kir. arany	—	—	5.63
20 márkás arany	—	—	11.97
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	9.74
Sovereigns	—	—	12.23
5.63	—	—	5.83
11.97	—	—	12.01
9.74	—	—	9.78
12.23	—	—	12.28

Színház

* A „Lemondás”, Karczag Vilmos színművét ismételték tegnap színházunkban kevés számú közönség előtt. A szereplők dicséretes buzgalmat fejtettek ki ezúttal is; a közönség tapssal jutalmazta őket s jó hangulatban oszlott szét. Az est fénypontja különben megint a nagy mama és unoka rövid szerepcseréje volt.

* A zenekar ügye. A kinos bizonytalanság, melyet úgy a színházjáró közönség, mint az igazgató a katonai zenekar eltűlése miatt érez, egyre tart s úgy látszik, hogy se holnap, se holnapután még nem lesz vége. E miatt aztán kénytelen keletlen elővesszük a „könyvtárnok”, a minék meg az a nagy hibája van, hogy régi, de jó és hogy jól lehet rajta mulatni. Ha így tart soká még megéjük, hogy előveszik a színház poros könyvtárából azokat s darabokat is, a melyek egy időben olyan nagyon tetszetek a világnak s a melyeket olyan meglehetősen jó nevű írók írtak, mint példáulak okáért Schakespeare, Moliere, Schiller stb.

* Vendégszeraplés. Török Irma, a nemzeti színház fiatal művésznője, — ki csak nemrég végezte a színészeti akadémiát, és a ki rövid viléki pályafutás után diadallal vonult be a Nemzetibe holnap lép fel nálunk „Romeo és Juliában”. — Nagy érdeklődéssel nézünk a fiatal művésznő vendégfelléptei elé, a kiről a annyi sok szépet hallottunk már s a ki megvan áldva mindazzal a jeles tulajdonokkal, a mi a művésznői névre praedestinálja. Vendégfelléptei három estére terjednek; látni fogjuk még az „Armany és Szerelém”-ben is szombaton a „Dolovai nábob”-ban.

* Érdekes jutalomjáték. Kolozsváron Szentgyörgyit, az ottani színház jeles tagját tegnapi jutalomjátékán tisztelői egy fogattal lettek meg melyet a nyílt színre hajtva, a közönség előtt adták át neki. A művész meghatottan mondott köszönetet e kedves meglepetésért, és előadás után a közönség eljenzésétől kísérvé, szép fogatán hajtattott haza.

* Színház és zenekar. A katonai zenekarnak a debreczeni színházról való kiltásáról a „Nagyvárad” következőket írja: „Debreczenben tényleg a Próbaházasság okozta a hadügyminiszter rendeletét, miután Debreczen volt az egyetlen vidéki város, ahol a Kossuth póta kísérését a cs. és k. r. muzikusoknak megengedék. Mikor felsőbb hadügyi körökben e színházi est híret vették: ez a dolog nagy fölháborodásra adott alkalmat s a rosszallásnak kifejezést is adtak az előtt, akit e magyarbarát engedékenysége büne terhelt.”

Vegyes hírek.

* Egy örült rémtette. Borzalmas gyilkosságot követett el Zágrábban, egy szabó, a kit birtelen örütség lepett meg. Balázs Ferencz szabó baljával agyonütötte feleségét és fej-tösszed rabolta. A rémtett elkövetése után felakasztotta magát a balta nyelére, melylyel a gyilkosságot elkövette Ugyanabban a szobában aludt a házaspárnak egy kis gyermeke, a kit az örült nem bántott.

* Kolera. Parisból sürgönyözik, hogy két francia kikötőt kol-rájrányosnak nyilvánítottak és elzártak.

* Ujabb katasztrófa Zante szigetén. Zante szigetét ujjalag borzaszó katasztrófa érte. Nagy földrengés a város házeit elpusztította, 20 ember életét vesztette, 80 ember megsebesült. Egy ház sem maradt épen.

Apró-cseprő.

Leány: S ön, édes Wilikém, minden este megáll és sétál az ablakom alatt, mielőtt baza térne?

Ifju: Rendesen úgy volt, édesem, de nem csélekszem többé

Leány: Nem szeret engem többé úgy, mint azelőtt?

— Dehogynem! . . . Csakhogy a mult éjjel egy rendőr azt hitte, hogy betűő vagyok és bekisért

Nem tagadja meg magát. Egy vén Don Juan megúván már az életet, melyet nem volt képes élvezni, elhatározta, hogy lengrik egy ház ötödik emeletéről. Fölhalad a lépcsőn, s mikor a harmadik emeleti forduléhoz jut, a folyosón egy bájos úde asszonyt lát a korlátón kihajolva. A ha álraszánt donjuan megáll egy pillanatra, s reszketeg vén kezével csókot hint az asszony felé, lelkesült mosolylyal motyogván: — Csinos, iggazán csinos!

Románcz.

Hón szeretete Bella Bétát,
Béla őt viszont —
Ámde anyja ellenzé e
Szerelmi viszonyt.

Anyja a szobába küldé,
Mert az est közel, —
Nem gondolja, hogy a lány mi
Busan válik el.

Látja Bella, hogy az élet
Élvet úgy se nyujt:
Foszforos gyufáért mégyen
És — gyertyára gyujt.

Igmándi Mihály.

A költő feladata nem az, hogy bonczoljon,
hanem hogy alkosson.

Macaulay.

Minden gaztalanság, a melyet nyugodtan
eltűrünk, egy erőszakosság büntársává teszi.

Haeck.

Sok ember csak a fülével hall, mivel szive
nincsen.

Pascal.

* Óvatos kutyák. Az egyiptomi kutyákat nagyon okosoknak tartják. A Nilus melletti kutyák ugyanis jól tudják, hogy krokodilus is van a Nilusban, melyből azonban nekik, szegény kutyáknak a szomjukat kell oltani. Mit tesznek tehát. Megállnak a parton és elkezdnek kesrvesen vonítani. Erre a krokodilusok rögtön oda usznak a zsákmány reményében. Ekkor a kutya hirtelen egy más helyre rohan s ott iszik.

* Az ópium élvezete. Az „Asiatic Quarterly Review”-ban Nightingale orvos az ópium élvezete mellett nyilatkozott. Azt mondja, hogy közel egy évig Jahoreben a kínaiak között működött és közel 1000 beteg-t figyelt meg az ottani kórházban. Abban a véleményben van, hogy az ópium élvezete nemcsak hogy nem káros, hanem sok esetben hasznos, a mennyiben a lázrohamot vagy egészen megakadályozza, vagy csökkenti. Az ópium élvezete mellett lehetséges csak a kínainak, hogy 150 fok meleg mellett a kulik rettenetes súlyos munkáját végezze. Ha valaki sok ópiumot fogyaszt — a mi ritkán fordul elő akkor elalszik és aztán ismét felfrissülve ébred fel. Az ópium megkönnyíti a fájdalmak elviselését.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Lövy Miksa kereskedő Budapest, Szalay J. kereskedő Budapest, Keresztes Sz. birtokos Szatmár, Kellner J. kereskedő Budapest, Antosy építő Budapest, Fodor Antal és Dull M. Szatmár, Balog J. kir. közigyűző Szatmár, Weisz József kereskedelmi utazó Budapest, Herzfelder kereskedő Budapest, Horkovics Sándor Kotaj, Bodinyi birtokos B.-Bánya, Zimmer kereskedelmi utazó Budapest, Horovitz kereskedő S.-A.-Ujhely.

Angol királynő szálloda. Lévy József igazgató Budapest, Harsányi Károly birtokos H.-Dorog, Vavra Vilmos kereskedő Budapest, Deutsb Manó kereskedő Budapest, Turk Gyula kereskedő Bécs, Patics Sándor kereskedő Bécs, Hollander József kereskedő Budapest, Grand Káoly kereskedő Budapest, Weisz Márton kereskedő Zenta, Virnay Géza mérnök Budapest, Kádár István jóság igazgató Balkány, J. Liehmann Arthur kereskedő B.-Ujfalu, Batka Béla Budapest.

Frohner szálloda. Lövybeer Adolf utazó Budapest, Gutfreund Ignátz utazó Budapest, Rozenberger Sándor borkereskedő Kis-Márton, Hartstein Bernát utazó Bécs, Gutmann Armin utazó Budapest, Rózsa Márton utazó Budapest, Weisz J. M.-Szalka, Roth J. utazó Budapest.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 154. szám. VIII. Kis bérlet 14. sz.

Páros.

Páros.

Ma Szerdán 1893. április hó 19-én:

KÖNYVTÁRNOK,

vagy:

KÉI RÓBERT.

Nyilt-tér

Selyem hamisítvány.

Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi selyem jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsiros színű-szalónás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostaszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggyöngyül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyem gyára Zürichben,** házhoz szállítva, póstabér és vámmentesen szívesen küld bárcinek is mintákat akár egyes öltönyökre való, akár egész végékben levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 krajczáros bélyeg ragasztandó.

A tavaszi időnyre nagy választékban érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
fekete divatkelmek,
színes selymek.

Zephirek, batiste,

atlas satin,

mosó-voile-ok,

gyermek felöltők, ruhácskák,

NAPERNYŐK,

BRASSÓI POSZTÓK,

melyeket **igen olcsón** árusítanak el.

Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Baum Miksa áruháza.

Van szerencsém az igen tisztelt közönségnek szíves figyelmét

ujjonnan berendezett

áruházamra

felhívni, melyet, költséget s fáradságot nem kimélve, egészen fővárosi modorban szereltem fel, hogy városunknak valóban díszére váljék.

Kedvező kötések folytán az árukat most sokkal nagyobb mennyiségben szereztem be, ennél fogva jóval **jutányosabban** is adhatom. Ajánlom nagyban és kicsinyben, különösen az évadra nemez, szalmakalap férfing, nap és esernyő, bőrönd és gyermekjáték készletemet.

Kérem a fentiekre meggyőződést szerezni Tisztelettel

BAUM MIKSA.

Viszont elárulok engedményben részesültek.

Baum Miksa áruháza.

Amerikai fogász — mint assistens segédkezésével kapocs-lemez nélküli műfogak és rugany nélküli fémlemezű fogsorok. Tartós cement-, ezüst- és aranyplombok.

Dr. Tihanyi Sámuel
Univ. med. fogorvosi műterme
Debreczen, N-Várad-utca 2084. sz. I. e.

Operatíók teljes érzékelés mellett

Vese, húgyhólyag, húgydara és közsvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator
sikerral rendelve lesz.
Húgyhajtó hatású!
Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízkeskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Iroda helyiségem

mai naptól kezdve **Széchenyi-utca 1810.** sz. saját házamban.

LUKÁCS ÁRMIN
bank-, gabona- és termény bizományi tizlet

HÁZ ELADÁS.
A veres-utca 458. sz. ház, mely áll 9 szoba, 4 istálló, kamara és pinczéből, tágas udvarral, a Szepesen két nyilas földjével **eladó.**
Értekezhetni a bentlakó **Özv. Dáry Miklósnéval.**

écs 1873. Budapest, 1885. Eszék, 1889. Zágráb 1891. M. Palán'án London 1878
rdemérem. Nagy díszokl. Díszoklevél. Nagy díszokl. 1877. aranyér. Díszoklevél.

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szeremi portland-cement- és vízhatlan mészgyár

BECSINBAN

Központi iroda és raktár: **BUDAPESTEN, V. Rudolf rakpart 8.**

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokok községi és egyházi előjáráságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

Debreczenben **Szabó Zsigmond** fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.

Páris, 1867. Kecskemét, 1872. Ujvidék, 1875. Szeged, 1878. Trieszt, 1883.
Bronz érem. Ezüst érem. Arany érem. Érdem-érem. Arany érem.

A „Bécsi élet és járadék biztosító intézet“ és a „Bécsi biztosító-társaság“ debreczeni főügynökségétől.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy a

„Bécsi élet és járadék biztosító intézet“

mindazon biztosított feleinek, a kiknek nyeresmény időszaka a folyó évben állott be, a kötvényben garantirozott 40% nyeresmény osztalék helyett 43 1/2% nyeresmény osztalékot ad.

Midőn ezen kiváló szép eredményt ezuton is tudomására adjuk az illetőknek, a n. é. közönségnek pedig kérjük további szíves bizodalját.

Egyuttal a „BÉCSI BIZTOSÍTÓ TARSASAG“ nevében ajánljuk szolgálatainkat tűz és jégkárrok elleni biztosításoknál is, a hol igen mérsékelt díjaink és előnyös feltételeink folytán szintén számítani merünk a közönség nagybecsű támogatására.

Bővebb felvilágosítással szolgál alólírott kötvény kiállító főügynökség, valamint minden város és községben levő helyi ügynök.

A „Bécsi biztosító társaság“ és a „Bécsi élet és járadék bizt. intézet debreczeni főügynöksége

Busai Benke István titkár.

Neumann M.

bécsi férfi-, fiu- és gyermek-ruhagyárának helybeli raktára (főpostával szemben)
a tavaszi idényre a következőket ajánlja u. m.:

férfi öltönyök frt 8.50-től frt 30-ig.	férfi felöltők frt 9-től frt 30-ig.
fiu öltönyök „ 6. „ „ 20 „	gyermel felöltők frt 5-től „ 12 „
gyermek öltönyök frt 3-tól „ 15 „	fiu felöltők „ 7 „ „ 15 „

Tekintettel arra, hogy gyártmányaim úgy kiviteleért, mint kifogástalan szabásáért számos kiállításokon kitüntetésekben részesültek és daczára annak, hogy csakis jó szövetekből állítatnak elő, az áruk bámulatos olcsók.

A mélyen tisztelt vevő közönség kényelmére, minden darabon a szabott árak fel vannak tüntetve, mely árak egyáltalába határozottak. — Számos látogatást kér

tisztelettel

NEUMANN M.

Kiadó dinnyeföld.

A vargakertben 1600 □ öl Inczer-nás felszántva dinyeföldnek kiadó értekezhetni végette KOVÁCS GYULA vaske-reskedésében.

A világ
regjobb
fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs
gyár alapítottat
1835!
Ezen fénymáz,
vitriol nélkül
gyorsan a leg-
jobb mély feke-
teszínű fényt ad-
ja és a bőrt tar-
tossá teszi.
Mindenütt raktáron!

Értesítés! A n. é. közönség saját érdekében kére-
tik csakis **Fernoendt fénymáz** venni és
csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernoend

névaláírással vannak ellátva, mivel
temérdek értéktelen utánzat van fo-
galmában, melynek vignétája az én vig-
nétámhoz hasonlóan vannak nyomva,
hogy így a közönséget tévutra vezessék.

Cs. kir. szab. osztr.

„PHÖNIX” biztosító társaság

(alapított 1860-ban.)

Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk mint minden évben, úgy
most is a lehető legnagyobb előnyökben
részesíti feleit netaláni károk gyorsan
méltányosan és igazságosan számíttatnak
fel és fizettetnek ki.

Bővebb felvilágosításokat kézsége-
sen ad és nyomtatványokkal díjmentesen
szolgál tisztelettel a/olirott valamint min-
den községben létező ügynökségünk.

A cs. kir. szab. osztr.

Phönix biztosító társaság

vezérügynöksége **Debreczenben:**
BUTYKAYNÁL és BÉKESSYNÉL.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede budapesti és ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.
Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj és fogbetegségek gyógykezelésére

arany és másnemű tömetek és min-
denemű műfogak készítésére. Operatiók
kivánatra narkozissal is eszközöltnek.
Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet
(Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig

Lakás berendezésekhez szőnyeg, függöny,

butorszövet

ágy és asztalterítőkből nagy szállitmány

érkezett, melyeket isméteit

árleszállítás

folytán

rendkívül olcsó áron

ajánlunk.

Kunz József és Társa
DEBRECZEN, kistemplom bazár.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, illetőleg *háztulajdonosok,*
birtokosok és községeknek ezene becses tudomásukra hozni, hogy több
oldalról jött felszólításnak engedve **Debreczenben**
40 év óta fennálló rézműves-műhelyemben

jó ivóvizü

kút-furási vállalatot

rendeztem be.

Főtörekvésem ezen új vállalatnál is az lesz, hogy a n. é. közönség
nagybecsü támogatását és bizalmát, melyet eddig irántam tanusított,
továbbra is megtartsam és kiérdemeljem.

Felvállalom jutányos árban furt-kutak
készítését; a megrendeléseket gyorsan telje-
sítem, kezeskedem egészséges jó ivóvizért,
gondos és szakszerű kivitelért és csakis ez
esetben követelem a **kialkudott árnak**
kifizetését.

Mély tisztelettel

HÉNNEL SÁMUEL.

Kádas-utca 1836.